

> WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

> „Zielonogórskie Seminaria Literaturoznawcze”

3 lutego 2012 roku odbyło się czwarte posiedzenie z cyklu *Zielonogórskie Seminaria Literaturoznawcze*. Zgromadzeni w sali 108 w budynku A-16 pracownicy naukowi oraz studenci mieli możliwość wysłuchania referatów trzech zaproszonych gości.

Jako pierwsza głos zabrała prof. Dorota Heck z Uniwersytetu Wrocławskiego. Tematem jej wystąpienia były *Dyskusje teoretyczno-literackie na przełomie XX i XXI w.* Prof. Heck przedstawiła najważniejsze i najbardziej wyraziste tendencje teoretycznoliterackie, dochodzące do głosu w latach 90. ubiegłego stulecia i podejmowane w następnej dekadzie w ramach próby wykrystalizowania jednorodnego paradygmatu. Główne tezy postawione w referacie dotyczyły cyklicznych powrotów. Pierwszy powrót łączy się z osobą autora, którego biografia winna być rozumiana w sposób socjologiczny, jako dowartościowanie cielesności - sam autor jest zaś instancją wyrażającą emocje. Drugi jest powrotem wartości i - zdaniem prof. Heck - przejawia się poprzez tendencję do „flirtu” literatury z filozofią na gruncie estetycznym. Ostatni powrót wiąże się z renesansem filologii, który stanowi kontrargument dla założenia, iż „filologia się skończyła”, zaś kultura ma wymiar multisemiotyczny. W oparciu o wskazane tezy prof. Heck zasygnalizowała także, jaki program odnowy funkcjonuje we współczesnej myśli teoretycznoliterackiej. Przede wszystkim gloryfikowana jest idea powrotu autora jako instancji zdolnej wyrażać emocje. Nader istotny jest także powrót kategorii prawdy, która - choć w dużej mierze oburza literacką awangardę - jest konstruktem społecznym i jako taka winna być na nowo określona i podjęta w badaniach.

Jako druga głos zabrała dr Anastazja Seul z Uniwersytetu Zielonogórskiego. W swoim referacie przybliżyła nurt romantycznego widzenia rzeczywistości Jana Pawła II podczas jego pielgrzymek do Polski. Dr Seul unaoczniała ów nurt analizując przede wszystkim nawiązania wypowiedzi papieża do symboliki utrwalonej w twórczości polskich romantyków. Tu pojawił się m.in. topos Matki Ojczyzny, umiłowanie ziemi, pochwała postawy heroicznej, a przede wszystkim różne aspekty toposu miłości (miłości do Ojczyzny, do narodu, umiłowanie bliźnich, miłość do Boga). Jak dr Seul zaznaczyła w swym wystąpieniu, nurt romantycznego postrzegania rzeczywistości należy odnieść nie tylko do aspektu teoretycznoliterackiego, ale przede wszystkim do biografii Jana Pawła II, który jeszcze

jako Karol Wojtyła pozostawał pod silnym wpływem literatury romantycznej, oddziałującej na jego świadomość, a z czasem nakreślającej także jego twórczość i przesłanie, którym dzielił się z wiernymi (ze szczególnym uwzględnieniem polskości).

Obrazy zakończyły się wystąpieniem mgr Mariki Sobczak, doktorantki studiującej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego. W referacie zatytułowanym *Pamięć jako medium przeszłości - kształtowanie tożsamości w pamiętnikach łemkowskich* prelegentka unaoczniała, w jaki sposób poczucie tożsamości kreowane jest w społecznościach wysiedleńców. Źródłem rozważań były pamiętniki łemkowskie, w których kategoria tego, co utracone, urastała do rangi najwyższej cenionej wartości, określającej nie tylko samoświadomość wysiedleńczą, ale także wpływającą na proces utrwalania wizji „małej ojczyzny”. Pamiętniki te - zdaniem mgr Sobczak - to także najważniejsze świadectwo pamięci o „małej ojczyźnie”, kształtowanej na przekór wynarodowieniu i przymusowej polonizacji lub ukrainizacji.

Posiedzenie tradycyjnie zakończyła dyskusja, podczas której prelegenci mieli możliwość udzielenia odpowiedzi na licznie zadawane pytania. Spore zainteresowanie czwartym posiedzeniem z cyklu „Zielonogórskie Seminaria Literaturoznawcze” potwierdza opinię prof. Małgorzaty Mikołajczak, sprawującej wraz z dr Tomaszem Ratajczakiem nadzór nad przebiegiem obrad - oceniła ona „Seminaria” jako doskonałą okazję do spotkania się z uznanymi badaczami, autorami znanych i cenionych książek oraz do namysłu nad nieobecnymi czy też pomijanymi w programie studiów zagadnieniami, które dzięki tym spotkaniom mają szansę odkrycia lub ponownego omówienia. Kolejne posiedzenie już w marcu.

Damian Łobacz

Pani Profesor Bogumile Burdzie

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci MAMY

składają koleżanki i koledzy z Instytutu Historii

